

УДК 72

СТИЛІСТИКА КОНСТРУКТИВІЗМУ В АРХІТЕКТУРІ КИЄВА

Студ. Н. Шевчук, гр. БДІ-1-17

Науковий керівник доц. Ф.М. Проданюк

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета та завдання. Метою роботи – є спроба проаналізувати характерні риси становлення та розвитку конструктивізму в архітектурі й містобудуванні Радянської України та Києва в 1920-1930-х рр.

Завдання роботи: узагальнити історіографію з даної проблеми; визначити чинники виникнення та становлення даного напрямку мистецтва; проаналізувати основні етапи його розвитку, характерні риси та причини завершення.

Об'єктом дослідження є конструктивізм архітектура та містобудування України.

Предмет дослідження – стилеві характеристики конструктивізму в Києві.

Методи та засоби дослідження. В науковій роботі використано порівняльно-історичний, структурно-функціональний, системний, семіотичний методи.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження. В роботі узагальнено стан наукового аналізу останніх досліджень і публікацій, присвячених характерним рисам конструктивізму в Києві.

Практичне значення. Матеріали роботи можна використовувати під час підготовки до лекцій та семінарських занять з навчальних дисциплін: «Українська та зарубіжна культура» і «Філософія, політологія та соціологія».

Результати дослідження. Перша половина ХХ ст. – це період творчих пошуків в архітектурі Радянського Союзу та Радянської України, які були співзвучні світовим та європейським тенденціям. В 1920-1922 рр. на території України утверджується новий напрям в архітектурі, який отримав назву конструктивізм. В країнах Західної Європи він відомий під назвою баухаус. Новий напрям в мистецтві отримав революційну підтримку в прагненні нової влади до руйнування старого світу. Зокрема, провідні радянські конструктивісти І. Леонідов, К. Мельников, В. Татлін, Л. Лисицький, М. Гінзбург виступали проти традиційного художньо-образного підходу до архітектурного формоутворення. Вони прагнули виявити в зовнішній формі конструкцію об'єкта та приділяли значну увагу на функціональне проектування та будівництво. Конструктивісти намагалися дотримуватися п'яти основних принципів архітектури, які були визначені Ле Корбюзьє в 1920-х рр. Впровадження конструктивізму в Києві мало свої особливості: в місті не виникли цілісні конструктивістські ансамблі; нові архітектурні об'єкти розміщували окремо на великій території; конструктивізм проявився в промислових об'єктах та в закладах культури. У 1927 р. в даному стилі був споруджений житловий будинок для членів кооперативу будівельників «Сяйво» на вулиці Костьольній, 6 за проектом архітектора М. Холостенка. Яскравим прикладом даного та архітектурного стилю в Києві визнано Київську кінофабрику, яку збудували у 1929 р. за проектом В. Рикова.

Висновки. Представники конструктивізму під час проектування архітектурних споруд намагалися дотримуватися таких принципів: широке використання стовпів-опор, які дозволяли звільняти місце під житловими приміщеннями; будівлі прикрашали плоскі дахи-тераси; вільне планування будівель; широке використання стрічкових вікон; дотримання принципу вільного фасаду, що дозволяв встановлювати опору поза площиною фасаду всередині будинку.

Ключові слова: конструктивізм, архітектура, Київ, Радянська Україна.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конспект лекцій з курсу «Теорія і критика архітектури ХХ століття» Архітектура радянської доби: підсумки розвитку/ Укл. М. Л. Мухортов. – Харків: ХНАМГ, 2005. - 54с.